

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Zápis z veřejného projednání individuálního projektu národního „Unde Malum“

konaného dne 20. 4. 2012 v místnosti č. 106, budova E

Karmelitská 7, 118 12 Praha 1

Přítomni: E. Baschová, J. Baudyšová, D. Blažková M. Čech, Š. Černoušek, J. Demková, V. Dvořáková, L. Flasarová, M. Frankl, P. Gabař, M. Honskusová, A. Hradílek, P. Hublová, P. Chalupa, M. Jelínek, H. Jordán, Š. Kadlecová, M. Kallus, Krausová, Š. Krbec, R. Krištof, M. Kroupa, P. Kuncerová, O. Macura, P. Nečina, D. Netolická, J. Novák, M. Ondráček, M. Pátek, J. Plesl, J. Poláková, M. Rak, F. Rameš, V. Ripka, M. Rychlík, M. Schuster, J. Sůva, J. Šiklová, D. Škodová, J. Škeříková, J. Špringl, T. Štěpková, B. Tollarová, J. Wagner, Z. Zbořil, S. Zedníčková, M. Zrno

Program:

- 1.) Úvod
- 2.) Prezentace projektového záměru IPn Unde Malum
- 3.) Diskuse
- 4.) Různé

1.) Úvod:

- manažer publicity OP VK, H. Jordán, přivítal zúčastněné, představil ředitelku odboru projektů reforem, J. Škeříkovou, P. Chalupu, Z. Zbořila, Š. Krbce (spoluřešitelé)
- ředitelka odboru projektů reforem, J. Škeříková, opětovně přivítala přítomné, sdělila zásadní informace k plánovanému projektu IPn Unde Malum (upozornila, že se jedná o fázi kulatého stolu, tzn. fázi, kdy je myšlenka projektového záměru konzultována s odbornou veřejností),

dále poznamenala, že se jedná o projekt rezervní – jeho realizace závisí na čerpání stávajících projektů, resp. jejich nedočerpání.

- dále upozornila, že MŠMT by tento projekt rádo realizovalo ve spolupráci se spoluřešiteli – Výzkumné centrum archeologie zla, o.p.s. (P. Chalupa, Š. Krbec aj.)

2.) Informace k projektovému záměru IPn Unde Malum:

- P. Chalupa představil tým spoluřešitelů, následovala prezentace projektu:
 - Unde Malum: Systémový rámec celoživotního učení v oblasti prevence rasismu a xenofobie
- Základní informace o projektu:
 - OP VK, Oblast podpory 7.4.1 Systémový rámec celoživotního učení
 - Zahájení a ukončení: 1. 6. 2012 – 31. 12. 2014
 - Příjemce dotace: MŠMT
 - Partner projektu: Výzkumné centrum archeologie zla, o.p.s.
- Představení projektu:
 - Záměrem je vybudovat globální výzkumnou instituci, která bude shromažďovat a analyzovat informace o genocidách a masovém vyvražďování
 - Výsledky svého zkoumání bude předávat veřejnosti formou vzdělávacích, informačních a osvětových programů pro různé cílové skupiny
- Cíle projektu:
 - Globální cíl: Vytvořit efektivní systémový rámec získávání a osvojování vědomostí a znalostí v oblasti prevence rasismu, xenofobie, studia historie genocid, masové likvidace a dalších forem etnického a rasového násilí na úrovních počátečního, terciárního a dalšího vzdělávání
 - Specifický cíl: Na základě výsledků srovnávacího výzkumu různých historických případů masového násilí ve světových dějinách předávat cílovým skupinám prostřednictvím vzdělávacích, informačních a osvětových aktivit vědomosti a znalosti o příčinách a souvislostech vzniku událostí masové likvidace a rasového násilí
- Metodické principy:
 - Zkoumání původu zla v dějinách lidstva
 - Prevence proti projevům rasismu, xenofobie, intolerance a extremistických postojů u cílových skupin projektu

- Archeologie zla = vlastní metodický princip, systematické zkoumání příčin a souvislostí vzniku masových likvidací v dějinách lidstva
- Systémový rámec:
 - Komplexní přístup k prevenci rasismu v oblasti celoživotního učení
 - Zařazení do obsahu vzdělávání žáků a studentů (ZŠ, SŠ, VŠ) a do dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
 - Spolupráce s odborníky
 - Využití poznatků politologie, historie a dalších relevantních oborů
 - Komplexní provázanost aktivit (výzkum, strategická opatření, archivace a dokumentace, výchovně vzdělávací programy)
- Cílové skupiny:
 - Žáci škol a školských zařízení
 - Studenti odpovídajících oborů vysokých a vyšší odborných škol
 - Pracovníci škol a školských zařízení
 - Specifické cílové skupiny
- Klíčové aktivity:
 - Výzkumný rámec a strategická opatření
 - Archiv a dokumentace
 - Výchovně vzdělávací programy
- Výsledky a výstupy:
 - Počty proškolených osob
 - Počty konferencí a symposií
 - Plán publikací
 - Audiovize
 - Komunikační nástroje
 - Učebnice
- Rozpočet projektu:
 - 90 mil. Kč
- Personální zabezpečení:
 - Zdeněk Zbořil (politolog, historik, odborník na extremismus)
 - Michal Svatoš (historik)
 - Jana Kohnová (profesní rozvoj pracovníků ve školství)
 - Stanislav Motl (publicista)

- Paul A. Levine (historik a specialista na problematiku výuky holocaustu)
- Jiřina Šiklová (socioložka)
- Richard Hindls (statistik)
- Udržitelnost výstupů a výsledků:
 - Vybudování výzkumné infrastruktury a zázemí, dále archivu primárních a sekundárních zdrojů a diseminačních prostředků
 - Dlouhodobá udržitelnost projektu bude záviset na úspěšném rozvoji v českém prostředí nově vytvořeného oboru Genocide Studies
 - Udržitelnost výstupů a vytvořeného systémového rámce archeologie zla bude nepochybně podpořena globálním rozměrem celého projektu (zaměření na události masové likvidace v různých částech světa)
- Očekávané výsledky
 - Zamezení vzestupu extremistických tendencí
 - Zastavení nezájmu a aktivizace mlčící většiny
 - Obrana proti sofistickované nenávisti opírající se o manipulaci s historickou pravdou

3.) Diskuse:

- H. Jordán vyzval zúčastněné k veřejné diskusi
- M. Frankl (Židovské muzeum v Praze) poznamenal, že si váží situace, kdy se MŠMT snaží řešit problematiku xenofobie a rasismu, nicméně cíle, které si kladou řešitelé, jsou ve zvoleném časovém horizontu nerealizovatelné – vybudování výzkumného centra a „archivu zla“ je duplikováním snah jiných organizací, zabývajících se touto problematikou (Ústav pro studium totalitních režimů, Muzeum romské kultury, Centrum Malach aj.); projekt je neudržitelný
- J. Škeříková (MŠMT) zopakovala, že projekt je ve fázi kulatého stolu, na projektu se bude dále pracovat – připomínky jsou relevantní, je nutno nastavit projekt jako systémový rámec
- P. Chalupa (Výzkumné centrum archeologie zla, spoluřešitel) reagoval ve smyslu, že projekt přichází s komparací genocid
- J. Poláková (Muzeum romské kultury) se dotázala na metodologii oboru („archeologie zla“), poukázala na složení cílové skupiny – absenci široké veřejnosti; dále vyslovila obavy z komparace světově nesrovnatelných typů genocid
- Z. Zbořil (politolog a historik, Výzkumné centrum archeologie zla) mj. odpověděl, že nelze vychovávat, vzdělávat veřejnost, pakliže není institucionalizovaná
- M. Svatoš (historik) ocenil komparativní zřetel připravovaného projektu

- B. Tollarová (sociologie migrace) deklarovala, že smyslem výchovně vzdělávacích aktivit je pracovat dlouhodobě nikoliv nahodile; poukázala na fakt, že neproběhla žádná evaluace didaktických a pedagogických programů prevence v gesci MŠMT; didaktické provedení projektu není vhodné pro dotčené cílové skupiny
- J. Škeříková odpověděla, že cílem je iniciovat diskusi na systémové úrovni, dále uvedla, že v rámci OP VK jsou jasně definovány cílové skupiny a z toho plynou i cílové skupiny připravovaného projektu „Unde Malum“
- J. Černý (Člověk v tísni, o.p.s.) poukázal na absenci výstupů, frázovitost představeného záměru, opomíjení již existujících institucí dlouhodobě se zabývajících dotčenou problematikou
- J. Škeříková odpověděla, že všechny připomínky považuje za korektní a věcné – bude se jimi zabývat, zdůraznila, že práce na přípravě projektu budou zohledňovat poznámky z kulatého stolu
- M. Šimáček (Agentura pro sociální začleňování při Úřadu vlády ČR) označil projekt za rizikový, mj. poukázal na nerealizovatelnost cílů projektu ve vytyčeném časovém horizontu, dále poznamenal, že by bylo vhodné, kdyby si MŠMT vybralo partnera s mimořádnou autoritou
- J. Škeříková si rizikovitost projektu uvědomuje, děkuje za připomínky – bude se jimi zabývat, cílem je připravit projekt kvalitně
- M. Kroupa (Post Bellum) upozornil na duplicitu plánovaných aktivit, např. s Pamětí národa a sbíráním vzpomínek pamětníků; vyjádřil nespokojenost nad tím, že o přípravě projektu nebyla odborná veřejnost informována
- V. Dvořáková (Židovská liberální unie) a Š. Kadlecová (Občanské sdružení In IUSTITIA) poukázaly na relevantnost kritických poznámek k projektovému záměru, případnou nutnost nastavení metodologie a neduplikování s aktivitami jiných odborných týmů
- V. Ripka (Ústav pro studium totalitních režimů) – chybí studie potřebnosti takového projektu, metoda výchovně vzdělávacích aktivit je nepropracovaná, dotaz na detaily nově připravovaného oboru genocide studies
- A. Hradílek (Ústav pro studium totalitních režimů) poukázal na absenci pamětníků, se kterými by bylo možno pořizovat audiovizuální archiv, dále upozornil na duplicitu s Centrem Malach
- Š. Krbec odpověděl, že projekt by synergicky navazoval mj. na výsledky Centra Malach
- R. Krištof (Agentura pro sociální začleňování) upozornil, že způsob prezentace, resp. „průmysl holocaustu“ je nahrávkou na smeč extremistickým skupinám

- J. Škeříková na závěr diskuse deklarovala, že o výsledcích kulatého stolu bude informovat své nadřízené, připomínky vzešlé z dnešní diskuse budou zapracovány, budou zhodnoceny další postupy prací na projektové žádosti

4.) Různé:

- z jednání byl pořízen zvukový záznam, jenž je archivován na MŠMT